



Obiski učne kmetije kot model trajnostnega razvoja v predšolski vzgoji

Marijana Ferenc
Vrtec Velenje

Kostanjevica na Krki
30. 6. 2026



Projekt „Vrtec pod milim nebom“

- ▶ Celoletni program (2025/2026)
- ▶ Vrtec Velenje + učna kmetija „Pod milim nebom“
- ▶ Obiski otrok v avtentičnem naravnem okolju (3 ure / obisk)
- ▶ Prilagojeno letnim časom in otrokom
- ▶ Strukturiran, a fleksibilen program

Kmetija Pod milim nebom

- ▶ Posestvo na 23 hektarih
- ▶ Tri generacije
- ▶ Pomembnost tradicije
- ▶ Upočasnjevanje in samozavedanje nad sodobnostjo, hitenjem in nepovezanostjo
- ▶ Vizija: ustvarjati podporno okolje v naravi, sinergija z živalmi in naravo, priložnost za optimalen telesni, duševni in duhovni obstoj človeka.
- ▶ Sodelovanje z Barbaro Bračič Borovnik

<https://podmilimnebom.si/>



Zakaj učna kmetija?

➤ **Model trajnostnega razvoja**

Projekt poudarja trajnostni razvoj kot ključen del predšolske vzgoje skozi obiske učne kmetije.

➤ **Izkustveno učenje otrok**

Otroke spodbujamo k učenju preko igre, gibanja in raziskovanja v avtentičnem naravnem okolju učne kmetije.

➤ **Odgovor na družbene izzive**

Projekt zmanjšuje odtujenost otrok od narave in omejuje prekomerno uporabo digitalnih tehnologij.

➤ **Prenos dobre prakse**

Predstavitve omogoča vpogled v možnost prenosa projekta v druge vzgojno-izobraževalne ustanove.

Izhodišča in namen projekta

- ▶ Neposreden stik z naravo spodbuja celostni razvoj otrok
- ▶ Otroci pridobivajo znanje skozi izkušnje
- ▶ Povezovanje trajnostne vzgoje in predšolske pedagogike
- ▶ Razvoj zgodnje trajnostne zavesti
- ▶ Razvijanje empatije in odgovornosti
- ▶ Spoznavanje živali in naravnih procesov
- ▶ Krepitev sodelovanja
- ▶ Celostni razvoj otrok

Izkustveno učenje kot temelj

➤ Pomen izkustvenega učenja

Znanje se oblikuje skozi neposredno izkušnjo, aktivno sodelovanje in refleksijo, kar je ključno za predšolske otroke.

➤ Vloga socialne interakcije

Socialna interakcija je pomembna za razvoj mišljenja in učenja.

➤ Učna kmetija kot učni prostor

Učna kmetija omogoča učenje skozi delo, igro in sodelovanje, spodbuja radovednost ter trajnostno vzgojo.

➤ Vpliv na razvoj otrok

Izkustveno učenje spodbuja kognitivni, čustveni in socialni razvoj ter razvija empatijo in odgovornost.

Projekt „Vrtec pod milim nebom“

➤ **Celoletni program obiskov**

Program omogoča redne tedenske obiske učne kmetije prilagojene letnim časom in razvojnim značilnostim otrok.

➤ **Strukturirana in prilagodljiva vsebina**

Obiski vključujejo uvodni krog, osrednje dejavnosti, prosto igro in refleksijo za celotno učno izkušnjo.

➤ **Sodelovanje z izvajalko**

Strokovno sodelovanje z izvajalko na kmetiji zagotavlja kakovost in strokovnost izvedbe programa.

➤ **Inovativen pristop k trajnostni vzgoji**

Projekt spodbuja vključevanje narave v predšolsko vzgojo kot del trajnostnega in inovativnega pristopa.

Jesenske dejavnosti

- ▶ Spoznavanje živali
- ▶ Razvoj nežnosti in empatije
- ▶ Opazovanje vedenja živali
- ▶ Raziskovanje z vsemi čutili



Zimske dejavnosti

- ▶ Krmljenje živali
- ▶ Predenje volne
- ▶ Peka kruha
- ▶ Spoznavanje kulturne dediščine



Spomladanske dejavnosti

- ▶ Sajenje in rast rastlin
- ▶ Opazovanje sprememb v naravi
- ▶ Opravila na kmetiji
- ▶ Naravoslovna pismenost



Fotografije: Barbara Bračič Borovnik

Povezava s cilji trajnostnega razvoja

- ▶ SDG 2 - Odprava lakote in trajnostno kmetijstvo - spoznavanje procesa pridelave hrane, pomena skrbi za zemljo, rastline in živali ter pomen lokalne pridelave hrane. S tem so razvijali razumevanje trajnostnega kmetijstva in prehranske varnosti.
- ▶ SDG 4 - Kvalitetna izobrazba - vključujoče, aktivno in izkustveno učenje, ki podpira celostni razvoj otrok.
- ▶ SDG 12 - Trajnostna poraba in proizvodnja - spoznavanje pomena odgovornega ravnanja z naravnimi viri, kroženja snovi v naravi ter pomen lokalno pridelane hrane.
- ▶ SDG 15 - Življenje na kopnem - Neposreden stik z naravo je prispeval k razvoju spoštljivega odnosa do živih bitij, razumevanju naravnih procesov in večji okoljski občutljivosti otrok.

Ključne prednosti projekta

- ▶ Učenje v avtentičnem okolju
- ▶ Povezanost z naravo
- ▶ Visoka motivacija otrok
- ▶ Razvoj trajnostne zavesti
- ▶ Primer dobre prakse

Zaključne ugotovitve

- ✓ **Pozitivni učinki na otroke** - celostni razvoj otrok, povezanost z naravo, učenje v avtentičnem okolju
- ✓ **Empatija in sodelovanje** - otroci so razvili večjo empatijo in odgovornost do živali in rastlin ter sposobnost sodelovanja v različnih dejavnostih.
- ✓ **Prenos znanja v vsakdan** - znanje se prenaša v vsakdanje situacije in igro, kar kaže na globlje razumevanje in ponotranjenje.
- ✓ **Model trajnostne vzgoje** - učna kmetija kot učinkovit model trajnostne vzgoje, ki vključuje trajnostne vsebine v vsakdanje življenje.
- ✓ Učenje v avtentičnem naravnem okolju - učne situacije so ustvarjene načrtno, vendar v izvedene v neumetnih življenjskih okoliščinah.
- X Odvisnost od vremena
- Potreba po dolgoročnem spremljanju učinkov

Viri in literatura

- ▶ Banjac, M., Šipuš, K., Tadič, D., Razpotnik, Š., Novak, M., Lajh, D., & Pušnik, T. (2022). *Izkustveno učenje: od teorije k praksi*. Zavod RS za šolstvo.
- ▶ Chawla, L. (2007). Childhood experiences associated with care for the natural world: A theoretical framework for empirical results. *Children, Youth and Environments*, 17(4), 144-170. <https://www.jstor.org/stable/10.7721/chilyoutenvi.17.4.0144>
- ▶ Dewey, J. (1938). *Experience and education*. Macmillan.
- ▶ Elliott, S., & Davis, J. (2009). Exploring the resistance: An Australian perspective on educating for sustainability in early childhood. *International Journal of Early Childhood*, 41(2), 65-77. <https://doi.org/10.1007/BF03168879>
- ▶ Food and Agriculture Organization. (2018). *Education for rural development and food security*. <https://www.fao.org/3/i7403en/i7403EN.pdf>
- ▶ Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Prentice-Hall.
- ▶ Lepičnik-Vodopivec, J., & Tominc, J. (2011). Vzgoja za trajnostni razvoj v praksi vrtcev. *Revija za elementarno izobraževanje*, 4(4), 5-22.
- ▶ Louv, R. (2008). *Last child in the woods: Saving our children from nature-deficit disorder*. Algonquin Books.
- ▶ UNESCO. (2017). *Education for sustainable development goals: Learning objectives*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000247444>
- ▶ Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- ▶ Fotografije: Barbara Bračič Borovnik